

הנחיות להוראת המצגת "ביטוי מקראי בהקשר עכשווי – של נעליך מעל רגליך"

קהל יעד: מתאים לתוכנית הלימודים של כיתה ג, וכיתה ז

רעיון: לפנינו מצגת שעוסקת בביטוי המקראי 'של נעליך מעל רגליך' (הלקוח מתוך ספר שמות פרק ג'), הקשרו בטקסט המקראי ושימושו בשפתנו היום. ניתן להשתמש במצגת זו כחלק מלימוד רצף ביטויים מקראיים וניתן להשתמש בכל מצגת בנפרד כחלק מלימוד אותו הפרק.

אם ברצונכם להרחיב את הפעילות לביטויים נוספים, ניתן לעשות שימוש במצגות כגון 'כל שמעו תצילנה שתי אזניו' ו'הלך לחפש אתונות ומצא מלוכה'.

משך הפעילות: 20 דק'

מהלך הפעילות:

שקופית 1:

בשקופית זאת מוצג נושא המצגת – ביטוי מקראי בהקשר עכשווי. כדאי לשאול את התלמידים:

אילו ביטויים מקראיים אתם מכירים?

יש החושבים שהשפה המקראית היא מיושנת ולא מתאימה לעולם המודרני. מה דעתכם?

מה אתם חושבים על אנשים שמתמשים בביטויים מקראיים?

(כדאי להדגיש שהשפה העברית מושפעת מאוד מהשפה המקראית. אמנם התנ"ך נכתב לפני הרבה מאוד שנים, אך יש לו השפעה אדירה על השפה שלנו היום. עם זאת, אף שהשפה העברית המודרנית מבוססת על העברית המקראית, הרבה מן המילים המקראיות איבדו בימינו את משמעותן המקורית)

מה אתם רואים בתמונה על גבי השקופית?

האם מתוך הרמזים שבתמונה אתם יכולים לנחש באיזה ביטוי נעסוק היום?

שקופית 2:

מה בשקופית? סרטון קצר המסתיר בחובו ביטוי מקראי.

כיצד ניתן להפעיל את התלמידים? צפו בסרטון וגלו איזה ביטוי מקראי מסתתר בקטע.

שקופית 3:

מה בשקופית? משחק לגילוי הביטוי המקראי.

כיצד ניתן להפעיל את התלמידים? על התלמידים להעלות אותיות ולנסות לשבץ במקום המתאים עד שמגלים מהו הביטוי המסתתר והביטוי נחשף לפנינו.

ש _ _ _ ר
_ ע _ _ נ _ _ ר

א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ל מ נ ס ע פ ק ר ש ת

סיימתי

הבא הקודם

לחצו על האותיות המתאמות כדי להשלים את הביטוי. לאחר השלמת הביטוי לחצו "סיימתי"

שקופית 4:

מה בשקופית? ההקשר המקראי של הביטוי.

כיצד ניתן להפעיל את התלמידים? קראו את הטקסט המקראי ולמדו אותו יחד. שאלו את התלמידים האם הם מכירים את הטקסט, ובקשו מהם לתאר במילים שלהם מה מתרחש בטקסט. האם הם כבר שמעו את הביטוי הזה בעבר?

א ומשה היה רעה את-צאן; יתרו חתנו כהן מד'ן וינהג את-הצאן אחר המדבר ויבא אל-הר האלהים הרבה. ב וירא מלאך; יהוה אליו בלבת-אש מתוך הסנה וירא והנה הסנה בער באש והסנה איננו אכל. ג ויאמר משה אסרה-נא ואראה את-המראה הגדל הזה מדוע לא-יבער הסנה. ד וירא; יהוה כי סר לראות ויקרא אליו אלהים מתוך הסנה ויאמר משה משה ויאמר הנני. ה ויאמר אל-תקרב הלם של-נעליך מעל רגליך כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת-קדש הוא.

לחצו על "הבא" להמשך.

הבא הקודם

שקופית 5:

מה בשקופית? מי אומר למי 'של נעליך מעל רגליך' ומתי?

כיצד ניתן להפעיל את התלמידים? שאלת הבנה על הטקסט המקראי שקראנו בשקופית הקודמת.

מי אומר למי "של נעליך מעל רגליך" ומתי?

א. אלוהים למשה כאשר משה מתקרב לסנה

ב. משה אומר לאהרון לאחר קבלת התורה

ג. מרים מזהירה את משה לפני חציית ים סוף

לחצו על ריבוע לסימון ולקבלת משוב. לחצו בשפת ליבטול הסימון. לחצו על "הבא" להמשך.

הבא הקודם

שקופית 6:

מה בשקופית? מה משמעות הביטוי בימינו?

כיצד ניתן להפעיל את התלמידים? בקשו מהתלמידים לספר האם נתקלו בביטוי זה בכתבה שקראו בעיתון או בתכנית טלוויזיה, או שהם שמעו מישהו שמתמש בו פעם.

מה משמעות הביטוי הזה?

א. עליך ללכת יחף

ב. נהג בצניעות ובכבוד

ג. כדאי לך לרוחץ רגליים

לחצו על ריבוע לסימון ולקבלת משוב. לחצו בשפת ליבטול הסימון. לחצו על "הבא" להמשך.

הבא הקודם

מה לדעתכם משה מרגיש במעמד זה?

שמחה	פחד	יראה
התרגשות	אימה	אהבה
זלזול	הבנה	כבוד
ייאוש	תקווה	לחץ

לחץ על מסיח כדי להדגיש אות. לחץ בשנית כדי לבטל את ההדגשה. בסיום, לחץ על "הבא" להמשך.

הקודם

הבא

שקופית 7:

מה בשקופית? מה לדעתכם מרגיש משה?

כיצד ניתן להפעיל את התלמידים? בשקופית זו על התלמידים להעלות את התחושות שלדעתם מרגיש משה במעמד זה. ניתן להזמין תלמיד אחד שיסמן את התחושות הנבחרות על גבי המצגת. מה אתם הייתם מרגשים אילו הייתם במעמד הזה? מה כל כך מיוחד במעמד?

(ניתן גם להראות את הסצנה מתוך 'נסיך מצרים' של הסנה הבוער – שם ניתן לראות תגובה מסוימת, פרשנות מסוימת לתגובתו של משה)

שקופית 8:

מה בשקופית? באיזה מהמשפטים הבאים נעשה שימוש נכון בביטוי הזה?

כיצד ניתן להפעיל את התלמידים? על התלמידים לבחור את המשפט שעושה שימוש נכון בביטוי ולהסביר מדוע. ניתן לתת לתלמידים להמציא בעצמם משפטים שיש בהם שימוש נכון בביטוי, או לתת כותרת לכתבה/סיפור שמתמשת בביטוי זה.

באיזה מהמשפטים הבאים נעשה שימוש נכון בביטוי הזה?

אם אתה מתכוון לדבר על פועלו של חיים וייצמן, אז של נעליך מעל רגליך

אם אתה נכנס אל"י הביתה של נעליך מעל רגליך, כי הרגע שטפתי

אם חם לך, של נעליך מעל רגליך ותחוש בקרירות

לחץ על מסיח כדי להדגיש אות. לחץ בשנית כדי לבטל את ההדגשה. בסיום, לחץ על "הבא" להמשך.

הקודם

הבא

הרחבה:

כפעילות המשך למצגת תוכלו להפעיל בכיתה גם מצגות נוספות מסדרת 'ביטוי מקראי בהקשר עכשווי' שבאתר פרזנטציה בריבוע.

אפשר לבקש מהתלמידים להכין חידון כיתתי על ביטויים מקראיים, אפשר לשחק משחק המחזה בפנטומימה שבו ילד ממחזיז ביטוי והאחרים מנחשים, ואפשר גם לחלק ביטויים שונים לקבוצות תלמידים, ולבקש שיחפשו אותם בגוגל ויספרו לכיתה באילו הקשרים משתמשים בהם בעולמנו.

אפשר להשתמש ברשימת הביטויים הזאת:

<http://mikravideo.cet.ac.il/mikraniv.pdf>